

18.04.05; 36a (הלל התקין פרוסבול) → 37b (זכמים אומרים אינו צריך) → (הלל התקין פרוסבול)

1. השמר לך פן יקנה דבר עם לבבך בליעל לאמר קרבה שנת השבע שנת השמטה ורעה עינך באחיק האביון ולא תתן לו וקרא עליך אל ה' והיה בך חטא: דב' טו, ט
2. וזה דבר השמטה שמוט כל בעל משה ידו אשר ישה ברעהו לא יגש את רעהו ואת אחיו כי קרא שמטה לה: דברים טו, ב
3. וכל אשר לא יבוא לשלשת הימים כעצת השרים והזקנים יקרום כל רכושו והוא יבדל מקהל הגולה: עמרא' ח
4. אלה הנחלת אשר נחלו אלעזר הכהן ויהושע בן נון וראשי האבות למטות בני ישראל בגורל בשלה לפני ה' פתח אהל מועד ויכלו מחלק את הארץ: יהו' יט, נא
5. עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו: שיר השירים א, יב
6. כן יאבדו כל אויביו ה' ואהביו פצאת השמש בגברתו ותשקט הארץ ארבעים שנה: שופטים ה, לא
7. ושבתי את גאון עזכם ונתתי את שמיכם כפרזל ואת ארצכם כנחשה: ויקרא כו, יט
8. כי פתח תפתח את ידך לו ונעבט תעביטנו די מקטלו אשר יחסר לו: דברים טו, ח
9. והתודו את חטאתם אשר עשו והשיב את אשמו בראשו וחמישתו יסף עליו ונתן לאשר אשם לו: במדבר ה, ז
10. השב תשיב לו את העבט כבא השמש ושכב בשלמתו וברכך וקח תהינה צדקה לפני ה' אלהיך: דברים כד, יג
11. פתח פיד לאלם אל דין כל בני חלוף: משלי לא, ח

- I Final clause of גג – הלל's establishment of the פרוסבול (προσβολη - publicly declared) or (προβολη - completion of sale)
- a Motivation: he saw people refusing to lend money and violating v. 1
 - b Gist of פרוסבול: lender signs document that he declares that any debt he is owed by X will be collected at any time
 - c Challenge: how can a loan, which מה"ת is cancelled by שביעית, be maintained?
 - i Answer1 (אב"י): follows רבי, who equates שמיטת כספים::שמיטת קרקעות (based on v. 2) –
 - 1 Argument: since שמיטת קרקע is מד"ס in our day → שמיטת כספים is מד"ס (זכר לשביעית) מד"ס is שמיטת כספים → מד"ס is שמיטת קרקע
 - (a) Challenge: how can they cancel a debt that is otherwise due?
 - (i) Answer: it's טענה (the borrower is passively not paying his debt)
 - ii Answer2 (רבא): הפקר ב"ד הפקר (vv. 3 & 4)
 - d Question: was the תקנה made for his generation only (and we maintain it as מנהג) or for all generations (force of תקנה)?
 - i Split the difference: can it be cancelled by a later ב"ד, even though it be inferior to הלל's?
 - ii Attempted proof: שמואל only allowed פרוסבול to be written in major ב"ד – seems that it wasn't for perpetuity
 - 1 Block: perhaps that was הלל's תקנה – written in sanctioned court (like ר' אמי ור' אסי) that has power of seizure
 - iii Attempted proof: שמואל stated that the פרוסבול is an עלבון דינינים and he would like to cancel it
 - 1 Block: may mean – if he had a ב"ד greater than הלל's...
 - (a) Tangent: discussion of meaning of עלבון (vv. 5-6)
 - iv Attempted proof: ר"י stated that he would like to confirm פרוסבול (evidently, it didn't maintain force of תקנה)
 - 1 Block: may have meant – even if one weren't written, I would reckon it as if written (and debts maintained)
 - e Etymology: proposed Aramaic etymologies for פרוסבול (but see line [I]) including תרגום of v. 7 and text of v. 8
 - f Orphans: need no פרוסבול (as creditors) – since the ב"ד is their executor, all debts are "court-held"
 - g Requirement of קרקע for פרוסבול: the borrower must have at least a minimal bit of real estate
 - i If he doesn't: the lender may temporarily acquire it to him
 - ii Amount needed:
 - 1 דב at least one stalk's worth of land
 - 2 שמואל: even if he lent him some land-space for use
 - (a) challenge: הלל ruled that it must be at least an עציץ נקוב – even though a sealed pot takes up space
 - (i) answer: a sealed pot may be propped on pegs, taking up no land-space
 - iii variant ruling: students in several מדרש בתי מדרש would orally transfer debts, without פרוסבול (perhaps following ר"נ [above])
 - iv expansion: as long as the borrower, or the co-signer – or even someone who owes the לווה – has land – valid
 - 1 reason for "someone who owes" – because of ר"נ's rule of transferring debts (שעבודא דר"נ) – v. 9
 - h Loans liable for שמיטת כספים:
 - i (א): משנה (שביעית יא): whether or not it is accompanied by שטר
 - 1 (משמט) without שטר → שלא בשטר; אחריות (certainly an oral debt is משמט) with שטר → בשטר – (רב ושמואל) זבל
 - 2 (!) משמט with שטר → oral debt; but without שטר → בשטר; אחריות w/o שטר → בשטר – (ר' יוחנן ור"ל) א"י
 - (a) Supporting ברייתות: if he marked off a field for payment or wrote אחריות – doesn't cancel
 - (b) Case: ר' יוחנן relative (מלוה) אסי had a שטר with אחריות – ר' יוחנן in fact ruled that it was משמט
 - (i) Challenge: he had ruled אינו משמט (answer: that was theoretical; wasn't willing to rule that way)
 - (ii) Challenge: supporting ברייתות (answer: those may be ש"ש who maintain that כנבוי בג"ד maintain that כנבוי בג"ד)
 - ii (שם): משנה (שם): a loan with collateral is not משמט (nor is handing over debts to ב"ד = פרוסבול)
 - 1 reason (רבא): since the lender owns the collateral as per v. 10
 - i Returning a debt during שביעית (משנה שביעית יח): he must declare "I am משמט" and if the borrower says "nonetheless...", he may pay back (story with רבה and a borrower who didn't understand his meaning when he said אני משמט)
 - j Credibility about a lost פרוסבול: dispute among תנאים – if we assume credibility, we'll argue it for him as per v. 11